

بررسی کیفری جرم انگاری اعتیاد در حقوق موضوعه ایران

(تاریخ دریافت ۱۳۹۷/۰۳/۱۵، تاریخ تصویب ۱۳۹۷/۰۴/۱۵)

میثم رضوانیان

چکیده

اعتیاد چه جرم باشد و چه بیماری، یک معضل و آسیب اجتماعی است که یا ناشی از آسیب‌های اجتماعی دیگر است یا اینکه آسیب‌های اجتماعی دیگری را بوجود می‌آورد. هدف از تحقیق حاضر نیز مخدوش نمودن یا زیر سؤال بردن هیچ یک از دیدگاه‌های مطرح شده نیست بلکه صرفاً عرضه یافته‌ها و حقایقی در این زمینه است تا امکان تصمیم‌گیری درست وجود داشته باشد. اعتیاد نیز یک بیماری اجتماعی است، بنابراین برخورد نظام‌های اجتماعی با آن بر حسب رشد و تکامل دیدگاه‌ها، به یکی از سه شکل مذکور خواهد بود. «نگرش نخست، دیدگاهی جرم‌شناسانه است که معتاد را مجرم و مستحق مجازات می‌داند؛ این تفکر مأخوذ از جامعه‌شناسی قضایی است و نجات معتاد را در گوشه‌ای از زندان می‌بیند. نگرش دوم که معمولاً در جامعه پزشکی ریشه دارد، معتاد را بیمار تلقی می‌کند و در صدد است این بیماری را درمان و مهار کند. نگرش سوم معتادان را نه به چشم مجرم یا حتی بیماران، بلکه به چشم قربانیان می‌نگرد. در این دیدگاه پزشکان اجتماعی و فراگیرشناسان در خط مقدم مبارزه قرار دارند و می‌کوشند ابعاد گوناگون اعتیاد را بررسی کنند و کاملترین نظریه را ارائه دهند.

واژگان کلیدی: اعتیاد، مواد مخدر، آسیب اجتماعی، اختلالات روانی، بزهکاری،

مجازات، مجرم، محجور، سفیه، معتاد، بیمار